

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, APRIL 5, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Manj bo vlakov, ker ni premoga

Hitler je napadel Poljsko popolnoma brez povoda

Feldmaršal Keitel priča,
da niso dali Poljaki
nobenega povoda za napad

Nuernberg. — Feldmaršal Wilhelm Keitel je pred zavezniškim sodnim tribunalom včeraj izpovedal, da je Hitler napadel Poljsko brez vsakega povoda, da ni bilo na meji nobenega incidenta, ki bi dajal nacijem povod za napad, kar je bil potem začetek druge svetovne vojne.

Keitel je tudi izpovedal, da so imeli naciji v načrtu okupirati vso Češko tri tedne po pogodbi v Monakovem.

"Hitler nam je ukazal v aprilu 1939, naj se pripravimo za udar na Poljsko, ki naj se izvrši v oktobru," je povedal Keitel. "Hitler je tudi rekel, da ne verjame, da bi se zapadne države zanimala za to, kaj počne Nemčija na vzhodu," je dalje pričal Keitel.

"Mi smo bili proti vojni s Poljsko, ker smo se bali, da bomo radi tega napadeni od Francije in Anglije. Čutili smo, da nismo se dovolj močni, toda ukaze smo vseeno izvedli," je rekel feldmaršal.

"Hitler nam je tudi že v avgustu 1939 povedal, da nam bo dala pogodba z Rusijo dovolj časa, da se pripravimo za vojno proti nji," je zaključil Keitel.

Malo pozno so si to umislili

Washington. — Armadno poveljstvo zračne armade bo odpravilo eno najvažnejših "sarž," namreč K. P., čemer se pravi po naše — kuhinjski mucek. Dozdaj je bila navada, da je vsak vojak dobil priliko priučiti se lupiti krompir. Kadar je vojak kaj malega pregrešil, je moral v kuhinjo za en teden ali več, kjer je lahko postal največji specialist pri krompirju. Poveljstvo pravi, da bo vpeljalo stalni kuhinjski štab. Morda armada misli, da se bo radi tega vpisalo več prostovoljcev v armado, kaj se ve.

Z VOJAŠKO SUKNJO NE BO NIČ, KER MAMA NE DOVOLI

Lovie Ross, star 15 let, učenec 8. razreda Thomas A. Edison Junior višje šole, je vrzel šolske knjige v kot, ponaredil materin podpis na listini ter šel na rekrutno postajo. Visok je 5 čevljev 8 palcev, tehta 150 fentov, torej že kar zauber vojak. Bil je takoj "taublih" in poslan v taborišče Atterbury, Indiana. Toda mati je kmalu izvohal, kam jo je ubral ljubljani sinček, in takoj je obvestila taborišče, naj mu pošljejo sina domov, kjer bo še par let pil mleko, predno bo zrel za vojaško suknjo.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

Dne 29. januarja 1946 je bila pred ljudskim sodiščem v Ljubljani obravnavana proti članom Slovenske legije v Mostah.

Na smrt so bili obsojeni: železničar Franc Zorman, magistratni sluga Jože Kastelic in Leon Berlot.

Dalje so bili obsojeni: Drago Pavlič (18 let), Ernest Vrhovec, Janez Dimnik in Karel Probrež (15 let), Ivan Erklavec (12 let), Avgust Habjan (9 let), Andrej Habjan (8 let), Janez Černe, Alojz Križaj, Peter Čopar (3 leta), Stefan Šifrer (2 leti).

Pred okrožnim ljudskim sodiščem so 31. januarja 1946 sodili člane Slovenske legije, ki jih dolže, da so bili "Mihajlovičevi pomagači."

Obsojeni na smrt so bili: Jože Derganc, Maks Žitnik, Janko Božič in Franc Jeglič, nečak pok. škofa dr. Jegliča.

Dalje so bili obsojeni: Dr. Marjan Požnel in dr. Tone Roeger na 18 let, Srečo Kristan, Andrej Rous in Boris Grad na 15 let, Mihael Omerza na 13 let, Jože Baš 10 let, Alojzij Intihar na 8 let, Franc Požnel na 4 leta.

Omeniti je treba, da je večina teh bila zaradi legalnega protikomunističnega delovanja zaprta.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Mi smo vedno mislili, da je socialistični nauk povsod enak, to se pravi, kdor se prizna za socialist, se drži istih socialističnih smernic, pa naj bo že socialist v Ameriki, Evropi ali kjerkoli po svetu. Pa ni tako. Angleški socialisti, na primer, nočejo imeti nobenega opravka s komunisti, enako tudi nemški ne. V Ameriki pa slovenski socialisti tako vneto podpirajo in zagovarjajo jugoslovanske komuniste. Tukaj bo nekaj narobe in njabrže to, da naši rdeči bratci v Ameriki prav toliko vedo kaj je pravi socializem, kot ve hrvaška buša o atomski bombi.

Vsled premogarske stavke in ker se zaloge premoga vidno manjšajo, so bile železniške družbe prisiljene, da so ukinile nekaj vlakov na vsaki progi. Jeklarne iz istega vzroka odpuščajo delavce.

Washington. — Železniške družbe, ki kurijo lokomotive s premogom, so že začele krčiti število vlakov na raznih progah. Vzrok je, ker se vrši stavka premogarjev, dočim se zaloge premoga, ki ga imajo železnice na razpolago, z vsakim dnem bolj krčijo. Jeklarne tudi poročajo, da so že začele odpuščati delavce, ker bodo zmanjšale obrat zaradi pomanjkanja premoga.

Premogarske družbe izjavljajo, da bodo prisilile John L. Lewisa, predsednika unijskih premogarjev, da bo moral priti na dan z zahtevo radi mezde in delovnih ur. John Lewis ni namreč v vseh treh tednih, kar so se vršila pogajanja niti enkrat omenil, koliko poviška zahteva pri mezdah za premogarje, niti ni določno povedal, koliko ur naj premogarji delajo na teden. Kar je Lewis zahteval je bilo samo to, da premogarske družbe plačajo po 10 centov od vsake tone premoga v poseben sklad v korist ponesrečenim in drugače potrebnim premogariem in da v rokih izboljšajo varnost.

Carnegie-Illinois Steel Corp. ki je del U. S. Steel Corp. naznanja, da je 5.000 delavcev brez dela, ker podjetje ne more obratovati s polno paro, da varčuje s premogom. Iz Gary, Indiana, se poroča, da bo kmalu brez dela na deset tisoče delavcev pri Carnegie-Illinois Co. Enako tudi delavci v South Chicagu. Jeklarne pravijo, da morajo takoj rabiti 50% premoga manj, da se ga prehitro ne porabi.

Železniški uslužbenci na vlakih, ki so vozili premog od rudnikov, so že brez dela, ker premoga nihče ne koplje.

J. A. Krug, tajnik notranjih zadev poroča, da je bilo 1. marca v rokah odjemalcev do 51.182.000 ton mehkega premoga, kar normalno zadostuje za 31. dni.

Iz raznih naselbin

Galve, Ill. — Po dolgi bolezni je umrl Jakob Krainz na domu svoje hiše. Njegov pogreb je bil 26. marca v Clintonu, Ind.

Bridgeport, Ohio. — Dne 25. marca je umrl radi srčne hibe Martin Koss, star 69 let, doma iz Dvora pri št. Janžu na Doljenjskem, v Ameriki od 1901. Tukaj zapuša dva sinova, hčer in sestro, njegov brat pa je umrl pred tremi meseci v Sheboyganu, Wis. Pokojni Martin je bil v tej okolici splošno poznan in spoštovan.

Češka industrija Bata je podrževljena

Praga. — Izdelovalnica čevljev Bata, največja industrija na Češkem, je bila podrževljena. V to industrijo spadajo tovarne in na tisoče prodajalen. Kar ima pa družina Bata posestev v inozemstvu, jih obdrži.

Žito iz Rusije pride v Francijo

Cariz. — Prva pošiljka ruskega žita, 5.380 ton, pride te dni v Francijo. Drugih 5 ladij nakladajo zdaj z ruskim žitom v Odesi, ki bo poslano vse v Francijo glasom kupne pogodbe.

TUKAJ JE TUDI OPA V ZADREGI RADI STANOVANJA

Johnstown, Pa. — Urad OPA v tem mestu je v veliki zadregi. Nek hišni posestnik iz Altoona, Pa. je namreč naprosil urad, naj mu dovoli, da požene iz stanovanja najemnika, ki tehta (ži-vage) nad 400 funtov. Ker stanuje v drugem nadstropju, radi njegove teže vedno odpada omet na stropu pod njim.

Urad OPA je hišnemu posestniku izrazil globoko sožalje nad to nesrečo, ampak postava je postala in najemnika ne more pograt na cesto, ker ni v postavi določena nobena teža, ki jo sme imeti najemnik, ampak je samo določeno, koliko najemnine mora plačati.

Sovjeti bi radi, da bi se mirovna konferenca za nekaj prestavila

Pariz. — Rusija je obvestila urad francoskega zunanjega ministrstva, naj bi se evropska mirovna konferenca, ki je določena, da začne zporovati v Parizu 1. maja, za toliko časa prestavi, da se bodo "veliki trije" sporazumeli na mirovnih pogodbah.

Rusi naravnost nasprotujejo Amerikancem in Angležem, da bi pričeli z mirovno konferenco 1. maja, tudi če, do tega časa zastopniki zavezniških zunanjih ministrov ne bi prišli povsem do sporazuma glede mirovne pogodbe z Italijo, balkanskimi državami in Finsko.

Na Madžarske preganja jo zdaj Žide

Budimpešta. — Madžarsko vladno je začelo skrbeti proti židovsko gibanje med narodom. Iz vasi in mest podijo žide, jim plenijo njih imetje. Dejanja dolžijo bivše fašiste. Protizidovske demonstracije so bile v mestu Odz, Szentes in Szegvar.

Poljake so poslali iz Jugoslavije

Belgrad. — Iz Bosne je odšla skupina Poljakov, ki je bila tam naseljena zadnjih 30 let. Titova vlada jih je izgnala domov na Poljsko glasom sporazuma s poljsko komunistično vlado.

Ne odlašajte!

Nabavite si

BESEDNIK DR. KERN

dokler je še zaloga.

Naročite ga lahko v na-

ši upravi. Pošljemo tudi

pó pošti, če pošljete \$5.00.

Naslov:

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, O.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

V Florido—

Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek, znani pogrebnik, in njegova sestra Mrs. Emma Gregorich, so se odpeljali v Florido s trailerjem. Zdaj so v St. Petersburgu, toda obiskali bodo še druga mesta tam doli. Želimo jim mnogo zabave in srečen povratek domov.

V bolnišnico—

Včeraj je bila odpeljana z Grdinovo ambulanco v Charity bolnišnico Mrs. Josephine Srnovrnik, 6127 1/2 St. Clair Ave., soproga Petra Srnovrnika, organista pri sv. Vidu. Obiski niso še dovoljeni.

Prireditev v SDD—

Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd priredi jutri popoldne ob štirih igro "Vesna," potem bo pa pevski zbor zapel venček lepih slovenskih melodij. Občinstvo je prijazno vabljen. Petje bo vodila Ann Vaden, igra pa John Steblaj.

Necarno bolna—

Poznana Mrs. Helena Mally, 1105 E. 63. St je nevarno zbolela. Nahaja se doma na bolniški postelji. Zdravje se ji obrača nekoliko na bolje. Upamo, da bo kmalu popolnoma okrevala.

Vile rojenice—

Vile rojenice so se ustavile pri družini Mr. in Mrs. Adolph Tomšič, 1400 E. 57. St., ter jih obdarile s krepkim sinčkom, ki je tehtal ob rojstvu 9 funtov in 2 unci. Vse je zdravo. Čestitke!

Ilirija vabi—

Pevski zbor Ilirija vabi v nedeljo večer ob 7:30 na cerkveni koncert v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Zbor bo pel prekrasno kantanto "Kavarija," ali 7 Jezusovih besed na križu. Pred vsako Besedo bo Father Baraga podal nekaj razlage. Pevovodja Martin Rakar je zbor fino pripravil za to izjemno glasbeno delo. Nad 400 vstopnic je že prodanih, torej bo gotovo velika udeležba. Vsak faran in tudi drugi naj bi prišli.

Telo išče—

Cvetko M. Mishevelj, doma iz Ljubljane, išče svojo teto v Ameriki. Njeno deklško ime je bilo Mišvelj, zdaj je poročena Nick. Cvetko je zdaj pri ameriški armadi v Nemčiji in njegov naslov je: Pfc. Cvetko M. Mishvelj, ASN 87181, 850th Engr. Avn. Bn (Jug.) APO 227, c/o Postmaster New York, N. Y.

Mrzlo vreme—

Včeraj so nas obiskali mrzli vetrovi iz zapada. Toplomer bo danes kazal okrog 35 stopinj in na večer ali jutri zjutraj bo malodane zmrzovalo, napoveduje vladni vremenski urad.

Prestal operacijo—

John Adamič iz 1085 E. 66. St. je dobro prestal operacijo v St. Lukes bolnišnici Nahaja se v sobi št. 128. Prijatelji ga že lahko obiščejo. Upamo, da se kmalu boljšega zdravja povrne domov.

Za veliko noč—

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ bo imelo v nedeljo sv obhajilo za velikonočno dolžnost. Člani in članice istega lahko sprejmejo pri katerikoli maši sprejmejo.

Novi tajnik korporacije—

Na sinočni seji korporacije za pozidavo pogorišča v slov. nasebini, je bil izvoljen tajnik

kom Frank L. Grdina namesto Frank T. Suhadolnika, ki je odsoten iz mesta. Navzoči stavbenik Roediger je tudi rekel, da bodo nekateri lastniki novih hiš drugi mesec že dobili ključe in se bodo lahko vselili v nove hiše na 61. cesti.

Darovi za begunce

Za slovenske begunce so darovali v našem uradu sledeči: Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar je podaril \$10; po \$5: Mrs. Globokar, 20358 Lindberg Ave., ter Mrs. Helen Petek in Mrs. Mary Kovach; Mary Zajc iz 1091 Addison Rd., je darovala \$3.

Najlepša hvala vsem skupaj za velikodušen dar za slovenske reveže. Priporočamo še drugim, da bi darovali po svojih močeh.

SWEENEY ODPRE KAMPANJO ZA KONGRES

Martin L. Sweeney, ki je bil zastopnik v kongresu iz 20. okraja do 1942, bo na 13. aprila odprl kampanjo za zopetno nominacijo v istem okraju, katerega zdaj zastopa Michael Feighan.

Kampanjski načelnik za Sweeneyjevo kampanjo bo Michael F. O'Donnell, bivši postni mojster v Clevelandu.

Direktor za najemnino išče stanovanje

Bloomington, Ill. — Stephen Bates, vladni direktor za kontrolo najemnine v tem mestu, je brez stanovanja. Hiša, v kateri je stanoval, je bila prodana in novi lastnik je direktor odpovedal stanovanje, ker se bom sam selil tje. Direktor se nima kam pritožiti.

Rusi dolže svojega urad- nika tatvine

Ottawa, Kanada. — Sovjetsko poslanstvo je obdalo Igora Gouzenko, ki je bil svojačasno uslužben pri tem poslanstvu in ki je zdaj glavna priča v ruski vojniški zari, tatvine denarja v poslanstvu. Ako se kdaj povrne v Rusijo, bo prišel pred sodnijo. (Izid obsodbe si vsak lahko predstavlja).

NAJNOVEJŠE VESTI

NEW YORK — Radio iz Londona je sinoči poročal, da je Jugoslavija zavrnila prošnjo ameriške vlade, da bi smeli ameriški častniki pričati v prilog generalu Mihajloviču, ki ga je Titova vlada obtožila veleizdaje. To so tisti ameriški častniki, ki so bili pridržani Mihajloviču za časa vojne.

VATIKAN — Papež Pij XII. je včeraj naglašal, da bo moral svet prihodnjih 16 mesecev posebno vneto moliti "daj nam naš vsakdanji kruh" vzpričo pomanjkanja hrane v gotovih deželah. Papež je zlasti apeliral na države Južne Amerike, naj bi pomagale s svojimi zalogami živil resti svet lakote.

WASHINGTON — Poslanska zbornica je včeraj sprejela predlog, da se vladnim uslužbencem zviša plača za \$7.69 na teden, začnši 1. julija. Predlog je bil poslan v senat za nadaljnjo akcijo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEEBEEVE, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolice po razpisu: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88

No. 68

Fri., April 5, 1946

Boj za zmago v novembru

Demokratije in republikanci so že razobesili svoje politično perilo in se z vso vneto pripravljajo za kampanjo, ki naj prinese zmago pri volitvah v novembru.

Republikanci, ki imajo zdaj novega načelnika svoje organizacije, z vso zaupnostjo napovedujejo zmago v novembru. Svesti so si namreč, da bodo dobili vsaj 27 mandatov v poslanski zbornici, kar potrebujejo za večino nad demokrati.

Ampak če kdo misli, da so demokrati že vrgli svoje puške v koruzo, se močno moti. Ti namreč s prav tako samozvesto trdijo, da bodo obdržali svojo večino v poslanski zbornici.

Načelnik demokratske stranke, Robert Hannegan, je že naslovil odprto pismo na novega republikanskega načelnika, poslanca B. Carroll Reece-a iz Tennessee, naj javno razloži smernice republikanske stranke. Reece ni na ta poziv za besedni dvoboj odgovoril še nič.

Med tem je pa v demokratski stranki nekaj revolte. Južni demokrati, ki se štejejo med desničarje, se pripravljajo na ofenzivo proti svojim bolj liberalnim kolegom v stranki, da bi dobili v roke oblast nad smernicami stranke. Južni demokrati v kongresu namreč redkokdaj glasujejo z administracijo in zato se govori, da bo nekaj čiščenja v stranki. To je južnjake pogrelo in bi radi vedeli, pri čem da so. Seveda, to pa še ne pomeni, da bi se izneverili stranki, kar se tiče volitev, da se radi združijo z republikanci, kadar je treba poraziti nove dealerje pri vladi.

Na vsak način bodo letošnje volitve v kongres zelo zanimive, ker bodo glavna predigra za predsedniške volitve v letu 1948. Ako bodo letos demokrati obdržali še naprej večino v kongresu, imajo predsedniški zmago čez dve leti malodane v žepu. Če bodo pa dali državljani republikancem večino v kongresu, potem bomo imeli pa prihodnjega predsednika iz republikanske stranke.

Strah pred komunisti jih je pgnal na volišče

Izid volitev v Grčiji nam zopet dokazuje, kaj se lahko zgodi z demokratsko institucijo, kadar jo ogrožajo skrajni levicariji ali skrajni desničarji. Volivci, ki bi radi hodili po srednji poti, ostanejo ali doma, ali se pa odločijo med dvema skrajnjima faktorjema. To se je zgodilo na Grškem prošle nedelje. Populisti, rojalistična koalicija, je očitno dobila pri nedeljskih volitvah več kot polovico vseh oddanih glasov. Druga je bila politična koalicija, daleč na tretjem mestu pa so capljali liberalci, ki so edini javni propagatorji republike.

Komunisti in druge levicarske stranke so bojkotirale volitve, torej niso bili v kontestu. Vendar ni pa nobena tajnost, da proti Grčiji komunistična revolucija in ta strah je pgnal antikomunistične elemente v tabor skrajnih desničarjev. To pomeni, da je strah pred ruskim komunizmom, ali ruskim imperijalizmom, vzemite to kakor hočete, postavil grški kraljevski prestol na precej trdna tla, čeprav se je takoj po vojni z vso gotovostjo trdilo, da je kralju na Grškem za vselej odklenalo.

Nedeljske volitve na Grškem so bile vsaj toliko poštene, kakor so jih Grki sploh kdaj imeli. Nepričakovano veliko ljudi je šlo na volišče kljub apelu komunistov, naj volitve bojkotirajo. Morda je bilo na tisoče in tisoče volivcev, ki niso glasovali, za kar so hoteli, ampak so glasovali proti temu, česar se boje — proti komunizmu. Drugače se ne more misliti, zakaj so dobili rojalisti tako veliko večino, ko se lahko z vso gotovostjo trdi, da je velika večina Grkov za republiko. Boj med levicariji je prišel že 3. decembra 1944 in je bil od takrat na dnevnem redu. Nedeljske volitve so pa pokazale posledico tega boja, namreč poraz levicarjev ali komunistov.

Grki so imeli lepo priliko videti, kako se je ruski imperijalizem pomikal doli od Baltika, preko Poljske in Rumunije, v Bolgarijo in Jugoslavijo in ki je pohrustal eno deželo za drugo. Ako bi ne bilo angleških čet v Grčiji, bi bila tudi ta danes v rokah ruskega komunizma. Toda angleške čete so na Grškem od danes do jutri, zato se je Grčija pri volitvah v nedeljo združila v solidno fronto zdaj, ko je še čas, da se reši pred komunističnim zmajem, ki preži tudi na to deželo za vogalom.

Kdaj se bo vršil na Grškem plebiscit za kraljevino ali monarhijo, ni znano. Govorilo se je, da ne prej kot v letu 1948. Toda ker so dobili rojalisti pri zadnjih volitvah tako veliko, bodo morda izsilili plebiscit poprej. Pa naj bo že plebiscit prej ali slej, eno je gotovo, namreč, da bo nova grška vlada daleč na desno od sredine in bo vladala v geslu, da se bori proti komunizmu. To nas zopet uči, da ne ve tisti nič, ki napoveduje zmago komunizma po vsem svetu. To je samo želja in pa propaganda boljševikov. Saj nam suhe številke dokazujejo, da kjerkoli so se vršile po vojni količkej svobodne volitve, so dobili komunisti komaj petično glasov. Komunisti so zmagali le tam, kjer je so na vladi s pomočjo ruskih bajonetov in kjer so bili samo komunistični kandidati pri volitvah, kot je bilo v Jugoslaviji, ali v Sovjetski Uniji. Glavo stavimo, če bi bile danes svobodne volitve v Jugoslaviji, bi ne dobili komunisti ali Titovi pandurji niti 5% glasov, če bi jih še toliko.

BESEDA IZ NARODA**Cerkveni koncert v Collinwoodu**

Po dolgem času in suši se je naš cerkveni zbor zopet prebudil. Povrnili so se naši fan-tje iz vseh delov sveta. Povrnili so se, a dveh pa ne bo nikdar več. Veselje je zavladalo, ko so se pričeli vračati, ko pa smo izvedeli, da je Stan Brodnik padel na Filipinih in Edward Kužnik na neke v Evropi, se je naselila žalost v naša srca. Pogrešamo obeh, kajti bila sta vneti pevca in vedno pripravljena pomagati pri dobri stvari.

Ni nam bila dana prilika, da bi vaju kropili in se poslovili od vaju ob odprtem grobu. Daleč od nas počivata in čakata angelske trombe. Kar sta storila za naš zbor in za našo faro, tega vama mi ne moremo poplačati, vajinega telesnega trpljenja je konec, spominjamo pa se vaju pri daritvi sv. maše. V nedeljo, 7. aprila bo darovana sv. maša za pokoj njiju duš. Zvečer pa zbór priredi Cantato "Kalvarijo" ali "Sedem besed Jezusovih na križu" in to v blag spomin naših dveh članov, ki sta dala svoje življenje na bojnem polju.

Omenjena skladba je jako lepa. Prva beseda je: "Oče odpusti jim," druga "Gospod spošmi se me" itd. Zaključek skladbe je pa "Kristus je vstal iz groba." Father Baraga bo podal pred vsako Besedo primerno razlago. Na ta način bomo počastili spomin našim padlim pevcom vojakom. Vstal je in ni ga tukaj... Vstala bosta tudi vidva in zopet bomo skupaj prepevali pad zvezdami.

Vabimo vas dragi farani, kakor tudi ostale rojake iz sosednjih fara, udeležite se sv. maše ob desetih in zvečer pa koncerta. Zagotavljam vas, da vam ne bo žal. Starši povejte tudi svojim hčeram in sinovom. Vse petje je v angleškem jeziku, torej bodo prav lahko razumeli vse.

Stan in Eddie, Vidva pa poživajta v miru božjem in večna luč Vama sveti.

Pevci in pevke "Ilirije"

S clevelandskega hriba

Cleveland, O. — "France s clevelandskega hriba je fašist..." tako sem slišal. Jaz pa pravim, da mi manjka samo še črna srajca in rdeča ovratnica, pa bi ne bil samo fašist, ampak tudi komunist, ker pač ne vidim nobene razlike med hitlerizmom in današnjim režimom v Jugoslaviji.

Če vse te izme skupaj zmešaš, pa dobiš velikansko godljo, kar ni ne močnik in ne polenti podobno. In v tako godljo bredejo tudi mnogi naši Slovenci, ki si menda prav iz sreča želijo pod diktatorski jarem, kjer ni nobene svobode tiska in ne govora. Menda je njih edina svoboda samo v tem, če se kakaga "farja" obeši, pa to že pomeni narodno svobodo.

Dragi čitatelji, kdor ima le še kaj srca do svojega bližnjega, prav gotovo ne more obso-diti mojega predloga, ko sem na neki seji predlagal, da se da nekaj pomoči za jugoslovanske reveže in tudi nekaj za begunce. Pa se je takoj eden rojaka dvignil, niti za besedo ni vprašal, in rekel: koga, da bi izdajalce podpirali? In takoj so ga podpirali vsi tisti, ki nimajo srca do svojega bližnjega.

Saj bi bil še potrpeč, če bi bil dotični rojak vsaj rekel, da se da nekaj podpore vsaj jugoslovanskim revežem, čeprav bi bil že begunce izpustili. Več-

ni bi se vsi pokorili. To se je zaključilo brez kake debate. Prepričan pa sem, da je moj predlog zapisan v vseh srcih, ki še čutijo ljubezen do svojih rojakov. Prišel bo že čas, ko bo članstvo pomelo s takimi, ki nimajo srca do svojega bližnjega trpina.

Ko smo se po seji dobili zopet skupaj, sem se sestal tudi z dotičnim rojakom, ki je kritiziral moj predlog. Tu pa mu je zavrela kri in je rekel: Kaj misliš ti France, če bi bil jaz poveljnik jugoslovanske vlade, bi dal vse begunce pobit... Nato pa sem ga vprašal, kaj pa so zakrivile nedolžne žene in matere nedolžnih otrok? Pa pravi da tudi ti nisi izjema in samo zato ne, da ne bo več zaroda tistih ljudi.

Dragi rojaki in rojakinje širrom Amerike! Koliko je vaših sorodnikov prizadetih v begunstvu, kjer po nedolžnem trpijo, ki so svoje premoženje zgubili in si rešili le golo življenje... Pa je še med nami nekaj krvo-lčnih volkov, ki bi se radi napili krvi nedolžnih otrok in take ljudi še postavlja naš narod na vodilna mesta!

Kar sem napisal v gornjih vrsticah je gola istina in se bom tudi podpisal. Nikdar ni bil moj namen, da bi kdaj blatil slovenski narod. Vi vsega sili Slovenci pa še napite nedolžne slovenske krvi, saj bo že prišel čas obračuna tudi za vas, ki boste spoznali, da ste na napačni poti.

Vprašam vas: zakaj se vendar mi delavci tukaj borimo in štrajkamo? Ali ne za boljše življenje in boljše delavske pogoje? Na drugi strani pa delate na vso moč za diktatorstvo v Ameriki. Če pride kdaj do tega, tedaj ne bo nobenih štrajkov več in "good-bye" svoboda. Kar bo diktator ukazal, to boš delal, če ne boš poslušal, boš izvedel, kaj te čaka — ob zidu.

Frank Stemberger,
8613 Rosewood Ave.
Cleveland 5, O.

Misijonar piše iz Indije

Cenjeno uredništvo Ameriške Domovine!

Rad bi se Vam prav iz srca zahvalil za časopis, ki ste mi ga začeli redno pošiljati na moj raghabpurski naslov. Deset let sem tam misijonaril. Lansko leto nam je — kot ste morda v lističu "Z Bengalskih Poljan" lahko razvideli — tukajšnji misijonar Sedej skoraj umrl, pa sem bil jaz poslan da njegovo delo nadaljujem in skonciram, kar je on začel. Khar je izredno stara postaja, pa je bila radi oddaljenosti od vseh prometnih središč zelo slabo oskrbovana. Predstojniki pa so nazadnje sklenili, da se mora postaja pozidati in oskrbovati enako kot druge štiri postaje tega misijonskega okrožja.

Moj prednik Sedej je podrl vsa prejšnja poslopja in napol postavil novo stanovanje za misijonarje (ki jih pa še ni, sem še vedno sam, šele ko bo vse v redu, upam dobiti še koga) in manj kot polovico fantovske šole. Treba je torej najprej to delo dokončati, potem pa bo treba postaviti novo cerkev, ki je zdaj sploh še ni. Okrožje je zelo veliko in se razteza vse doli do obal Bengalskega zaliva. Samo 7 milj od tu (kjer pišem to pismo) v džungli gospodarijo bengalski tigri. Pa se jih ne bojimo, ker nas pač ne pridejo obiskat. Pač pa jih bom moral iti obiskat sam, ko bom hodil od kapelice do kapelice, ki jih je več sredi take džungle. Vas povabim, če imate dobro puško, jaz je

namam in si je tudi ne bom nabavil.

V eni izmed številčk Ameriške Domovine ste objavili vest o nekem misijonarju, iz Bolivije, ki je potoval na osličku, ki pa mu je v reki kar v vodo sedel. Vest me je zanimala, ker se je tudi meni isto zgodilo na raghabpurskem misijonskem konjičku. Bredel je do kolen v vodi, bilo je vroče, pa se mu je naenkrat zadelo, da bi bila trebušna kopel še boljša kot pa samo "foot-bath"... In vse del se mi je sredi vode Podvihal sem noge na sedlo in čakal, da je na poziv nekdo drug z obrežja prihitel in konja za uzdo spravil na noge. Skočil sem na sedlo in z njega na suho... Ampak tako se mi pa le ni zgodilo, kot se je mojemu belgijskemu tovarišu, ki je za menoj prevzel raghabpurski misijon. To se je zgodilo, ko je bil še moj kaplan.

Sel je maševat, pa je v nekem grabnu polnem vode, konju spodrsnilo, misijonar je padel pod konja, konj pa naj in ga je v vodi pod seboj potlačil... Drugi del te storije pa je še bolj imeniten: misijonar se je skobacal izpod konja in jo ubral — ves moker — peš naravnost domov, konj pa je odvihral na drugo stran k vaški kapeli, kjer bi morala biti maša in so ga tam ljudje ujeli in pripeljali nazaj. "Hudobni jeziki" so potem rekli, da sta zmenjala vloge in da je sel konj "maševat" Father pa je pribežal v "hlev"... Kot vidite, se znamo tudi misijonarji malo "pohecati".

Zdaj pa še enkrat najprisrčnejša hvala za časopis, ki ga prosim naslovite na moj tukajšnji naslov. Če se ne motim, je bil pokojni profesor Debevec v Ljubljani (svak dr. Remeca) Vaš brat Jaz sem bil njegov dolgoletni ministrant. Mnogo bi lahko povedal o njem in sva se rada imela. Iskreno pozdravljeni! V presv. Steu hvaležni Vam slovenski misijonar,

Poderzaj.

Op. uredništva: Rojaki iz Amerike Vam pošiljajo najlepši pozdrave, g. misijonar, s željo, da tudi kakega tamkajšnjega domačina slovensko naučite.

Delovanje Ameriškega Rdečega križa v tujih deželah

Jeseni leta 1939, ko je vojna zajela Evropo, je šel v vojno tudi Ameriški rdeči križ, v vojno proti trpljenju, pomanjkanju, lakoti in potrebi.

Že v zimskem času leta 1941 so dajali ameriški možje, žene

in otroci kri, katero je Rdeči križ pošiljal preko morja v obliki krvne plazme. Pod pokroviteljstvom Rdečega križa se je tudi pletla ter izdelovala razna obleka, katero so največ krojile ženske prostovoljke širom dežele, Rdeči križ pa jo je dostavljal ljudstvu v okupiranih krajih. Obvez, medikalij, mila, ter na ducate drugih potrebščin, oskrbljenih potom Rdečega križa, je šlo v od vojne prizadete predele sveta.

Od začetka vojne je več kot 40 od vojne prizadetih predelev in krajev po vsem svetu prejelo pomoč od Ameriškega rdečega križa in to v hrani, obleki, medikalijah ter drugih potrebščinah za civiliste. Do meseca junija 1945 se je potum delovanja Rdečega križa na polju nudenja vojne pomoči v zunanjih krajih porazdelilo materiala in službene potrebe v vrednosti približno \$150,000,000. Zaloge raznih potrebščin, katere so bile podarjene ali izdelane in pripravljene v krajevih postojankah Rdečega križa v tej deželi — v vrednosti 59,000,000 — so razdelili najpotrebnejšim v mnogih okupiranih ter osvobojenih predelih.

Več kot 27,000,000 paketov namenjenih vojnim ujetnikom je bilo napravljenih tekom vojne. Prestanek, ki šteje okrog 9,000,000 od teh paketov, se danes razdeljuje med pregnance v Nemčiji, Avstriji, Franciji in drugod.

V raznih tujih deželah je Ameriški rdeči križ tudi poskrbel za najrazličnejše neslužbene potrebe naših vojakov preko morja. Do junija 1945 je Rdeči križ vzpostavil 820 prekmorskih klubov in postaj za odidih in razvedrilo naših fantov. Okrog 375 teh klubov še obstaja v krajih kot Berchtesgaden, Pariz, Ikinama, Tokio, dalje na raznih malih otokih in v drugih predelih, koder je še vedno nastanjeno naše vojaštvo.

Rdeči križ je tudi pomagal rešiti mnoge domače in dobrodelne probleme izvirajoče iz vojne odsotnosti od doma. Tekom vojne je Rdeči križ pomagal nič manj kot 8,000,000 vojakom ter njihovim družinam; posojila in nakazila so bila nudena vojakom in veteranom v najmanj 2,000,000 slučajih doma in preko morja.

Bolnim in ranjenim, ki so na poti okrevanja v bolnišnicah preko morja, je Rdeči križ poslal na stotine izurjenih delavcev oz. uslužbencev, ki izvajajo program socialnega dela in razvedrila v korist teh okrevajočih mož in fantov. Obenem vrše ti uslužbenci tudi druge dolžnosti spadajoče v njihovo

področje. Od leta 1941 so bili uslužbenci Rdečega križa tudi v bolnišnicah in preko morja poslali 500,000 vojakom in onem, bili že odpušeni iz vojaške zbe.

Iz tega je razvidno, Rdeči križ segal s svojimi usmiljenja daleč preko meš lastne dežele. In ta se bo nadaljevala v mirni vojni tako dolgo, dokler ljudje pomoči potrebujejo.

— Leta 1943 je bilo državah nad 16 milijoni rove zemlje posejane zvanim "soybeans".

Pri Kraševcih so imeli vanjske gostije takole: so jedli zjutraj pri nevesti, čar pa pri ženini in sledeč sebnega, samo kaso. Pri nevesti so jedli pri ženini. Pogostil ženinov oče ni, vevin oče pa njeno žlato deljo sta prišla nevesta in k nevestinu, naslednje ljo pa k ženinovemu. Tem je bilo ženitovanje ju. Drugi dan po poroki poročena v cerkev in brati eno ali dve maši za starše in sorodnike.

V nekaterih krajih in zlasti pri Knežaku in je bilo pri ženitovanju jih poleg zgorejenosti posebnosti... Tu niso na lepoto ne na počednost, temveč le na poročenje. Postava brata je veljala toliko kot lena krona in telo Tista, ki ni imela denarja, tisti krajini obsejala in dobila moža. Fantje h ljubice brez dote, h ljubice lepo doto in ženinu prinesla več denarja, namreč dobre denarja, najsi je bila skilava ali da, naj je imela bistvo mežljave oči ali pa celo temo, naj je hodila ravno je sepala in švedrala, naj la rumena ko vosek je smrt — vendar je mladega snuba najlepše imela doto. Denar je bil njen okras, ženjen je bil njen okras, spremljen iz zamorke pri katerem človek upa, zakonu užival nebesko. Za takšno, ko se vsi pučijo, možno, so se vsi pučijo.

Kadar je pa prišlo na ljube ali zaroke, so li s takimi obredi: ženjen po tleh obleko ali se vlegel nanjo, a nevesta njega. Okoli stojci so nato pokrili z robom. Ko sta tako nekaj časa tleh, sta vstala. Ženina na obleki, je prijel nevesto roko za levo in jo krat zasukal. Nato ji napil, a prav toliko ona njemu. Zatem sta desnici, ki so ju polnile. Naposled so vrgli nevesta denarja v naročje. Zaroka v redu končana.

Po poroki so svate novo poročena v njuno nje skozi tista vrata, ra so spuščali iz kate. Ženinova mati ali tri sorodnica je čakala pri vrčem vina in je vrnosti, a ta ji je kratko napitnico, pri tem stila groš ali kak drugo poročencema roko od njima želela srečo in ju je vlekla v kuhinjo. Trošila nevesta ali ta trošilih in piskih nekaj vzela v naročje kakega počasi dobila pogosto co ter dajala kosčke vina me tistim, ki so stali so prav hlastno segali ker so mislili, da jim ga tisto leto lan na uspeval.

PERSONAL

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potrebščine
- popravo posestev
- plačilo zavarovalniške premije
- poravnave računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Fridite in povejte nam o vaših potrebah. Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK CO.

6131 St. Clair Ave. 15619 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

AUGUST F. SVETEK

POGREBNI ZAVOD

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
BOLNIŠKI AVTO NA RAZPOLAGO

A. GRDINA & SINOV

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Pa, tam gori stoje gruče ljudi, na koncu vasi, za vrtovi, za njimi. Negibni, nemi roji ljudi, ki vidi krave, skačene ob-
pogorsko. In ti roji klone-
tanejo k tlom. In tam;
živske grča se je utrga-
duša. Zenska se vihti
zadnji.

Na cesti za Taborom stoje
avtomobili. Na lahkega dvig-
glavarja; skrbno, previd-
ga polože mu blazine. Tež-
ga pripravljajo ujetnikom.
"Kristus!"
Zenska vzklik. Ujetniki
glave. Tu stoji Bršli-
Sinja, zasopljena, prepad-
In vidi krave, skačene ob-
za, ki se trudni zopet pove-
Le Velj se skuša zravna-
ko uze svojo sestro. Noče
bi videla takega, zlomljene-
raztrganega; toda ne vzd-
več, glava mu zopet omahne.
Velj jo zopet dviga, s te-
kakor bi visela na njej vsa
Pogorja. Kakor skozi san-
viti Sinjo. Zaklicati ji hoče,
smešiti se ji, toda komaj
svoje ime.

Zato dvignejo na težek ayto,
prigriše slame. Zatem spe-
gor še ostale štiri.

Za vozom je nastalo neko pre-
vanje: Azunta se riže bliže.
kadno se je pojavila, zasop-
in odločna. Široke oči zasadi
na voz, gleda, nato zdrzko
tanjno ošine čelinka in pikro
kaj pripomni. Ta jo hladno
tame ter ukaže pognati. Mo-
za zaroče.

"Glojat" zavpije Azunta,
kubovalno mahne z roko.
"Bog!" kričijo Sinja; roki ji
nametata.

Niče se ne odzove. Hladen
gluh se premakne avto pa
rojni na široko, belo cesto.

Temnim se je zvalila težka
s tlinika. Davi ali včeraj
jim objubljal gostijo, zdaj
ničee ne spomni na to. Nu,
bi bodo pač sami pripravili

AVAJ! NIČ VEČ
HRBTOBOLA

Tukaj je čisti, moderen način
kajati navađen hrstobol. John-
son's Back Plaster! Olajša bo-
leline, otrpelo, nategnjenost. —
Vpliva prijetno! V vašem leka-
rni. Zadržite! Johnson &
Johnson kakovost.

V BLAG SPOMIN
KORGE OBLETNICE SMRTI NAŠE
POKAZNO LJUBLJENE IN NE-
POZABNE SOPROGE IN
MATERE

Terezije Kenik

ki je odšla v večno življenje
5. aprila 1944.

Naše aprili je zopet v deželi.
kajati, pomladi razsijale se kras,
ga ne moremo biti vesel.
naše najznejši mesec za nas.

Naše je zemlja leti dve krije,
naše zemlji pokojno zdaj spliš.
naše na grob ti zdaj sije.
naše na večno med nami živis.

RUDOLF, soprog,
KERE IN SINOV.

izdano O. 5. aprila 1946.

teško prisluženo pirovanje. Vi-
na imajo še, začimb, dišav in
popra čez mero, za pečenje pa
ni vredno brige. Brez skrbi,
saj Pogorje je na tleh.

X
DESETO POGLAVJE

Očiščevanje

Kajti dan je prestrašena
ni teptanja v dolini viden-
ja; dan podiranj zidu in
kričanja proti gori.

(Izajja)

Truden se vleče vlak ob Su-
minji. Teško puha, cvili, ka-
kor bi vozil sam svinec In je
vendar ravna in gladka želez-
na cesta, ali v neizmerne dalje
se vleče, nikjer ji ni kraja.
Zadnji vagon je zabiti z vsemi
zapahi in zaklopi, kakor bi vse-
boval dragocene zaklade. Štir-
je sede notri, vsak od teh pa ima
še po dva varuha. In je tako
tihotno v vozu, vsi kakor da
poslušajo samo bunkanje ko-
les. Štirje imajo roke položne
na kolena, in nič ni videti tistih
členkov, ki so nanizani od za-
pestji pa dol na škornje. Po-
kojno sede tu, obraz jim je či-
sto top, brez izraza. V Doljani
so bili prenočili ter si nekoliko
opomogli. Zato so odpravili v
bolnico.

Z odsotnimi očmi se opirajo
ob okna, brez zanimanja, zan-
je je svet mrtev. In vendar
je zunaj pomlad, vse bolj br-
steča in bujna kakor na Pogor-
ju. Tu stoje javori ob beli
cesti, murve, visoke jagnedi.
Po cesti pa je živo: avtomobili,
zvrhoma naloženi vozovi, konji-
ca, vojaštvo, mežgi — vse prek
drvi in dirka, vse kreta naglo.
Le voli korajžjo počasi, voli,
orjaški liki sloni. Pogorske
štiri to kaj malo zanima, kajti
v glavi jim je tako nekam čud-
no zavozlano. Ob cesti stoje
hiše, posamič in strnjeno; lepe
bele hiše. Pred hišami so gre-
de, na oknih slone devotke. Ob
drugi strani vlaka pa se vala
Šuminja. Široka in silna dere,
kakor da hoče užgati kačo.
Tam daleč kraj ravni pa se
dviga nov svet: v holmih žde
vasi in bele cerkve. Tam je
Vrhunje.

Vlak obstane. Na postaji
gneča. Vojaštvo zadržuje
ljudi, ki silijo k vlaku. — "Po-
kažite nam jih!" — "Odprite
vrata!" — "Živeli pogorski
fantje!" — Trdo udarja na
okna — in jetniki prisluhnejo,
kakor da čujejo glas iz dalje.
Vlak krene proti zahodu. Ši-
roka bela cesta reže z železnico
prostrano ravan. Ob cesti sto-
je lipe v ravni vrsti, same ko-
šate lipe, po cesti dirkajo ljud-
je, vojaštvo, vozovi, konji; v
neznanski naglici skušajo drug
drugega prehiteti. Preko vse-
ga tega pa stoji gozd cvetočega
drevja: češnje, hruške, jabla-
ne, breskve — vse v cvetju. In
dalje tone pogled v neskončni
ravni Vidovega polja. Vese-
lo bunka vlak skozi prebujeno
plan. Na postajah le kratko
postoji, mudi se mu naprej in
se skoro ne zmeni za množice
ljudstva, ki ga je zbrana več
in več. Vsakdo bi hotel videti
pogorske leve; vsakdo pač mis-
li, da bodo skozi okno navdu-
ševali ta otopeli brjanski svet,
da mu bodo vsaj z verigami
mahali. In tako so vsi razočar-
ni, ko vidijo slednjic le zabiti
vagon in nikakega živega znaka.
Pred vlakom pa gre neka ne-
vidna iskra, ki podžiga ta pre-
mrli brjanski svet. In ko za-
vozi vlak slednjic v Vidov grad,
se polasti spremljevalce ne-
mir. Viharna množica valovi
tu, navali na vlak. Na tir pred
lokomotivo, okrog in okrog

strne oklep.

"Naše fante ven!"

"Kje jih imate?"

Množica naskakuje zadnji
vagon, vojaštvo in stražniki od-
ganjajo, a veletok množice je
skoro v premoči. — Zin, zaz-
veni šipa — in noter se usuje
cvetje, rože, popotna. — "Ži-
veli pogorski levi!" — "Smrt
tiranom! Fej!" — Pogorski le-
vi pa klonejo do tal: ne ma-
rajo se pokazati, preveč so zde-
lani. Ljudje bi bili žalostni,
ako bi videli take. Tu stoje
čudo lepe Brjanke z rožami v
rokah; oči jim kar plamte v
pričakovanju, da bodo videli
te pogorske fante.

Naprej! S silo je pušnil
vlak iz mesta. Kolesje bunka
čez most nad Mrzko reko. Iz-
pod Vrhunja dere nje tok veke
in veke, nikoli ne usahne; sko-
zi Vidovo ravan se vala brez
konca in kraja, tja daleč proti
morju. Vlak drči mimo Straž-
nika. Same utrube po strmini
gore; nove, nedotaknjene po tej
strani, a proti zahodu razpa-
dajo stare, ki jih je porušil li-
gurski meč. Dušljivi dim se
vije dalje svojo pot. Obronki
Črteža so tu, hiše bolj redko
nasejane, polagoma popolnoma
izginejo naselja. Sam močvir-
nat svet in črede tonejo v neiz-

merni pušči. Močno puha vlak,
prav kot bi vlekel vso pezo br-
janske zemlje. Bliža se meja
— bivša meja! Po cesti gre
življenje svojo pot: le vozovi
in drvihti, pešcev ni več videti.
Kolesje močno zabunka, zac-
vili, potem pa kot bi se spro-
stilo tesni in ovir — živahno
zdrči v ligursko zemljo. Jet-
niki se ozro ven. Nekako od-
leglo jim je, ko ne čutijo več
gorečih tal pod sabo. Pošast-
no drvi po ravnem tiru, oko pa
ne more objeti neskončne divje
pušče. Nikakih človeških bi-
vališč ni videti, samo črede se
ugrežajo v pusti stepi. Le cesta,
edina zvesta spremljevalka, se
vleče ob progi, zdaj tikoma,
zdaj se zopet odmakne in utone
v neskončni enoličnosti.

Skoro je zahajalo sonce, ko
je oko uzrlo rodovitni svet:
širna riževa polja. Kraj polj
pohlevna naselja, dolge vrste
nizkih koč iz blata. Oko gleda
in gleda, dokler ne leže noč čez
vso široko plan. In tedaj se
zapro oči in glava trudna klo-
ne. Vlak pa bruha cgenj, drvi
z blazno brzino skozi noč.

Nov dan zdrami potnike. V
vagonu postaja vroče; skozi
razbito okno puha noter topel
vzduh. Zunaj je živahno. Z
vriščem in smehom gredo ljud-

je na delo. Po potih rigajo
osli, in mežgi, vodniki prigan-
jajo, mudi se jim, živinčetu pa
nič. Goli otroci dirjajo ob vla-
ku pa dvigajo oblake prahu.
Pogled prek bujnih polj: žitne
njive, koruza, vinogradi; zopet
žito, vinski trsi, kamor koli
seže oko. Potem pa hiše:
majhne, čisto pritlikave, iz go-
lega blata in slame; pa nekoli-
ko večje, zastavnejše poleg;
vmes pa kaka prav velika in
silna, z zidovjem od sonca opa-
ljenim. Kakor velikan zre na
pritlikavce okoli sebe. Potem
pa zopet drevje, žlahtni sadeži,
cvetje, livade. In toplo sonce
greje na to bujno rast, boste
ljudi in živinčce.

Veselo zaživlja vlak. Potni-
ki vise na oknih, razigrani in
glasni. V zadnjem vozu ži-
vahno čebljajo spremljevalci:
domov jih nese kolesje. — Na-
prej, naprej — vse do večera in
še vso noč drči kolesje sko-
z vasi in mesta, mimo tovarn,
delavnic in kopov. Naslednje
jutro je pa že vsega preveč.
Toda vlak še vedno dirja, oko
pa se že trudno ozira po tem
mikavnem svetu. Vinogradi,
žito, — vino, kruh. In sonce
neusmiljeno pali na zel in na
polt; in je bolj in bolj raz-
paljena polt pa bolj in bolj

temna. Naprej, naprej!

"Šaj-ukulu!" — Postaja ve-
lemesta. Poti je konec. Vrve-
nje, gneča, živžgi, vrišči loko-
motiv, kričanje potnikov. Pre-
vidno spravljajo varuhi svoje
varovance iz zadnjega vagona.
Toda ne skozi gnečo, je nevar-
no! Utegnila bi se sneti kaka
zapestinca in tisti členki bi pad-
li na tla! Toda množice pos-
tanejo le kmalu pozorne; bela
polt se odraža od temne. Kaj
išče tu bela polt? Množica pri-
tiska, od blizu hoče videti bel-
ce, koliko jih je in kakšni so.
Za tisto tam na rokah in no-
gah se ne zanimajo kaj poseb-
no — saj še niso videli belcev
brez teh členkov. Nakrat začno
kričati nekateri: "Bantu simba,
bantu simba!" in se prerivajo
najbolj naprej pa razvneti raz-
lagajo množici, kdo so ti. Saj

je vendar po vsej Liguriji
znano, kaj se je dogodilo v os-
vobojeni pokrajini; bebec, kdor
tega ne ve! Da res, ti so, ki
so se dvignili proti oblasti!
Kakšni so, koliko jih je? Mno-
žica jim zastavi pot — in beli
in temni si pogledajo iz oči v
oči. — "Basu šuva!" padé trdo
iz množice. Tokaj nato pa
udari še močnejše iz ozadja:
"Vuj bantu! Basu simba!
Gjujajt!" kakor udarci prvemu
klicu nakljub. V hipu se mno-
žica predela na dveje — in moč-
nejši in trši so zadnji klici in
več in več jih je. Ze po krat-
kem spopadu se izkaže, da so
privrženci simbe v manjšini,
njihova togota onemore v div-
pritisaka in pozdravlja bele pri-
lece. — Živeli zarotniki! Žive-
la borba! Pogibel zlu! —

Slovenski večer

Yankovich Bar ima VSAKO SREDO
slovenski večer

Igra godba, ki je ravno napravila nove plošče.

Za lepo domačo zabavo se ustavite pri nas, ker se
boste prav lepo zabavali. Najboljša pijača in prigrizek.

YANKOVICH BAR

525 East 152nd Street

FRANK YANKOVICH, lastnik.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR

vprizori

7. APRILA 1946

V SLOV. DEL. DOMU NA WATERLOO RD.

ob 4. uri popoldne

SLIKO TRPLJENJA NAŠEGA NARODA
V SLOVENIJI

"VESNA"

OSEBE:

MIHOE	Raymond Vidensek
MARIČKA	Mildred Tomšič
CILKA	Nancy Samsa
GENE	Raymond Kuhar
VESNA	Shirley Sattkovic
ADRIJA	Stephanie Sever
PRAVICA	Nada Skerl
USODA	Vilma Matusek
1. VILA	Florence Siskovich
2. VILA	Ruth Vidrih
3. VILA	Margie Konsut
4. VILA	Helen Mihelcic
1. GENIJ	Judy Pretnar
2. GENIJ	Frances Debevec

PALČKI—DEČKI IN DEKLICE

Joann Lazar	Doris Pakj	Denna Prime
Alice Homar	Robert Panchur	Richard Intihar
Margaret Nalniger	Barbara Bosic	Victor Intihar
Richard Tomšič	Robert Pretnar	Rose Paulin
John Petric	Ronny Prince	John Pavli
Alice Pakj	Florence Marolt	

20 minut odmora

DRUGI DEL:

VENČEK NARODNIH PESMI

poje

Mladinski zbor

Voditeljice petja: Ann Vadnal—Režiser: J. M. Steblaj

PO PREDSTAVI VEČERJA IN ZABAVA

IGRA VADNAL ORKESTER

Vstopnina 60c

Adams Heating Service

500 East 200. St. vogal Monterey

Odrto dnevno do 6 zvečer, v soboto do 8 zvečer

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NOVE

povojne forced air in gravity
plinske furneze

Sedaj na razstavi pri nas

- FURNEZE ZACEMENTIRAMO IN POPRAVIMO.
- INSTALIRAMO NOVE FURNEZE NA PLIN, PREMOG ALI OLJE.
- INSTALIRAMO PIHALNIKE, STOKERJE IN BOILERJE.

Sedaj so na razpolago za takojšno instalacijo
plinski burnerji

Nič gotovine takoj, se plača v 3 letih.

Podložite svoja tla v hiši z
posebnimi stebri, ki je vsak. \$11.95

PRORAČUN ZASTONJ NA VSEM DELU

EKSPERTNO DELO

Pokličite KE 5200 za takojšno postrežbo

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S
BASEMENT

Stili za raznovrstne prilike—Vsako dekle se jih veseli!

Velikonočne SUKNJE

9.70

Pisanel Plaidi! Solidne barve!

Izbera različnih stilov!

To so najfinejše suknje, ki jih vam
moremo nuditi po tej nizki ceni, izza
pred vojne! So zelo dobro ukrojene,
eno ali dvo-prsni stili . . . nekatere so
ob pasu nabrane . . . nekatere v "prin-
cess" stilu . . . v raznih popularnih
barvah in kombinacijah, mere 7 do 14.

PLASTIC PATENT

Vodilni stili krasnih
novih pomladinskih
ročnih torbic

2.95

poleg 20% fed. davka

Tu sta naslikana samo dva vzorca šte-
vilnih stilov iz zaželjivega, trajnega
lakasto-plastičnega usnja—prijetni v
črni barvi! Torbice z ročaji na vrhu
. . . z raznimi okraski in kovino obro-
bljene.

For further information ask any member of Lake Shore Post No. 273 of American Legion, or Adjutant Rudy Gregorich, IV 6702. Come to the next meeting at Knaus' Hall, 6131 St. Clair Ave (up). Meetings every 2nd Thursday in the month at 8:00 P. M.

St. Mary's Weekly Flashes

THE DEEPER MEANING

Oneness of feeling between the priests and parishioners, mutual kindness, thoughtfulness of one another's best interests, and genuine respect make for the family spirit which should prevail in every parish.

This cooperative spirit lays the groundwork of effective Catholic Action for when the clergy and faithful enjoy one another's trust, they waste no time interpreting motives. They work, and they work together.

They are fired with one common zeal for the good of the Church—"to restore all things in Christ." Not dead "Sunday Catholics," the faithful begin to share actively in the joy and full life which comes of having and spreading Christ's truth. They begin to center their life on the liturgy. They begin to realize better what it means to be "cells" in the Mystical Body of Christ. They begin to think no longer in terms of themselves, but of the whole Body, of Christ and their brothers.

In place of the unthinking attitude: "I won't do what the priest says, because the Priest says it," the faithful who understand and love Christ and His Body, the Church, reason it this way: "What can I do to help? If Christ, speaking through the voice of His bishops is condemning indecent morals, I condemn it too. He wants His Precious Blood to vivify every cell. He doesn't want one cell clogged by dirt of immorality."

During Lent offer your penance for the conversion of sinners. Remember, He was one part of the Mystical Body and He should be returned.

St. Mary's Basketball Champs

Four weeks ago our manager, Frank Fortuna, entered the St. Mary's basketball team into the Northeast district tournament. Ten of the best teams were entered in the tournament. On March 9, we were scheduled to play two games. The first game was played at 1:30 in the afternoon, there wasn't much excitement in this game as the St. Mary's team nosed out the redcats 14 to 10.

The next game was played at 4:30 the same day. In this game the St. Mary's team swamped the Jets by the score of 40 to 8. Frank Sajn (Peanuts) our sharp eyed forward was high point man with 22 points. Some good passing and shooting by Sonny Kotar, Bill Kessel and Frank Ferra also long shots by Stan Urnankar and Sonny Rotar were the high-lights of the game. The next Saturday the team tangled with the Champs. The game was a thriller as you can see by the close score of 22 to 21. Tony Ruttar was doing fine in getting the ball off the backboard, but the most thrilling moment was when with about 30 seconds to go and St. Mary's losing by one point Stan Urnankar sank a long shot which won the game.

Then came the last game to decide if we were Champs or not. The game was exciting but St. Mary's had the game all the way. The final score of the game was St. Mary's 28, Rambler's 14.

The boys were surely proud to win because this is the first championship the boys have won so far. This will be the first Trophy in basketball at St. Mary's. Hope to get more from now on.

The Team
Bill Rosel
Frank Ferra
Stan Urnankar
Jack Rotar
Frank Sajn
Tony Ruttar
Manager
Frank Fortuna

Young Men's Holy Name Society—MEETING NOTICE

The regular meeting of the Young Men's Holy Name Society will be held Monday, April 8, at 8 o'clock in the Study Club Room.

COMMUNION NOTICE
Members of the Young Men's Holy Name Society will receive Communion in a body on Sunday, April 14 at the 8 o'clock Mass. Meet in the Church basement at 7:45 A. M.

KING OF KINGS
If you can't find any of your friends on Friday, April 12, just take a run up to the Slovenian Hall on Holmes Avenue. You will find them there. They will be all attending the movie "King of Kings" presented on that date by the Holy Name Society. Oh yes, the show starts at 8:15 P. M. If you can't find any member of the Society before that date and so are unable to buy a ticket in advance come anyway and we will tell you one at the door.

P. T. A. NEWS
It certainly was nice to see so many mothers at our group Communion last Sunday. I'm sure the next one will be even better attended. We will also try and have breakfast following our group Communion hereafter.

Don't forget our Bake Sale Sunday after the 8 o'clock Mass in the Portable. There will be cakes, pies, cookies, donuts, potica's, pohenja's and strudel, all baked by Mother's of our school children and also by many of our friends and relatives.

Our next P. T. A. meeting will be held Thursday evening, April 11th, at 7:30 P. M. We will have officers and members of St. Gregory's P. T. A. as our guests. All are invited to attend. Refreshments.

(Continued from page 5)
Was had by our "handsome" Johnny Bandi.

Johnny Orehek, awaltzing did go. With partner Fritz Sustar,—if you care to know.

Millie Erbeznik, in her skirt of plaid. Was seen "circle waltzing" with some "unknown lad!"

Alice Klemencic, almost did flop. While trying her darndest at the "flee hop!"

There's one who likes "figure skating" a lot. It happens to be our Schwerko Dot.

Practicing, in the rink, were seen, Larry Per and her sister, Jean.

Little Babe Cizar—so tiny, so sweet—Would let out a squeal each time the "floor" she would meet!

Tony Climperman's skating is smooth. Soon sister Anne's will be just as good!

Yours truly, around the rink did cruise—Ended a grand evening without even a bruise!

We only regret that everyone, Didn't show up to join in the fun.

With a mindful of thoughts, of an evening so gay, Solong, for now, is all I can think of to say.

NOTICE
Orels will meet on Wednesday, April 10 at 8:30 P. M. Since the "Lenten Season" still is on, there will be no dancing but "Box Hockey" will be played and refreshments served! Let's have a good attendance!

PRIJATEL'S RADIO SERVICE

1142 East 66 Street

90 day guarantee on all work and parts.

Open from 2 P. M. to 10 P. M.

Store Phone: EXpress 2680

Residence: EXpress 3985

LOUIS SRPAN TAILOR

17822 Marcella Road

KE 4311

Why Pay More?
CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

Subscribe to the
"AMERIŠKA DOMOVINA"

Olga's Card & Gift Shoppe

CARDS FOR EASTER AND ALL OCCASIONS, COSTUME JEWELRY, KNICK KNACKS, etc.

Will also take orders to make ladies aprons, little girls dresses, pinafores, slips and nighties, sizes up to 10.

6530 ST. CLAIR AVE.

OLGA LADAIKA, Prop.

JACK'S CONFECTIONERY

6026 ST. CLAIR AVE.

Greeting cards for all occasions

Race's Ice Cream

School supplies and Candy

Cigars—Cigarettes—Tobacco

E. 64 St. Auto Wash

1076 E. 64. ST.

rear of Croatian National Home

next to Tom's Garage

CAR WASHING, POLISHING

AND SIMONIZING

TO YOUR SATISFACTION

Give us a try!

HE 1832

PAPESE BROS.

Charles & Olga Slapnik FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

6026 St. Clair Ave. EX 2134

PERKO ELECTRICAL APPLIANCES

9213 Union Ave. DI 0025

Takoj vam dostavimo na dom ESTATE—GRAND—QUALITY—GIBSON—& ROPER električne peči ter plinske peči.

PHILCO—CROSLEY—ADMIRAL namizni modeli in kombinacijski radijski aparati—na razpolago sedaj.

Naročila se naglo izvršujejo na ledenicah.

Kompletna zaloga APEX pralnikov, IRONRITE gladilnikov, šivalnih strojev, vacuum čistilcev in drugih potrebščin.

Garantirana postrežba in popravila.

"Vljudna postrežba z nasmehom"

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue

Moncrief's 1946 linijo
Automatično hišno gretje
pri vašem trgovcu
PLIN—OLJE—PREMOG
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

Superior Body & Paint Co.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK CVELBAR, lastnik

DR. P. B. VIRANT — OPTOMETRIST

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto: 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

v posloplju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

TAKOJ LAHKO DOPELJEMO

Električne čistilce (vacuum cleaners), FILTEX, EUREKA in ROYAL izdelka vam lahko takoj dopeljemo. Pridite k nam in si ga izberite! Imamo tudi veliko drugih električnih hišnih potrebščin.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK, lastnik

BEER to Take Out

BY CASES

STANDARD, CARLING'S, CARLING'S ALE, DORTMUNDER

TINO CAFE

6030 St. Clair Ave.

PLES!

Pri nas je ples vsak petek in soboto

Igra izvrsten orkester

Serviramo tudi vsak petek okusno ribjo pečenko.

Se toplo priporočamo za obilen poset.

LAKE ERIE CAFE

5205 St. Clair Ave.

Slovenska gostilna

ZAKRAJSEK

FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Ave.

Tel. Endicott 3113

SKEBE PLUMBING & HEATING CO.

nov proslor:

653 E. 152 St., vogal Saranac Rd.

KOMPLETNA ZALOGA MONTERSKIH IN GRELNIH PREDMETOV

Nadomestimo vodne cevi z bakrenimi.

Čistimo odvodne kanale z elektriko.

Vse delo narejeno po licenziranih mehanikih

Pokličite GL-2363—Stanovanje KE-4614

POŠILJKE S HRANO

Lahko pošljete z vsem zaupanjem!

POŠILJATEV PREKO MORJA GARANTIRANA

Metro Export Packers nudijo zanesljivost... Družba je zavarovana pri Lloyd v Londonu, da lahko jamči.

NAROCITE DANES! ZA TAKOJŠNJO POŠILJKO!

PARCELA ST. 4 (tehta 11 lb.) PARCELA ST. 8 (tehta 11 lb.)

Vsebuje: 1 ft. skatljio maala... Vsebuje: 1 ft. čistega čokolade

1 ft. pkt. sira... 1 1/2 skatljio narezanega mesa... 1 ft. zdrobljenega mesa (toliko kot 4 kvarte)...

1 ft. 14 unč. pkt. farina... 3 velike kose mila... \$6.27

Metro Export Packers vam da več za manj denarja... Če vam ni všeč, lahko vrnete paket brez dodatne plačila.

U. S. vladnih regulacij in OPA cen... Cena vključuje poštnino in morebitne dodatne stroške za odpremo.

NE ODLASAJTE!... IZPOLNITE KUPON SPODAJ!

in ga pošljite takoj z vašim čekom ali money orderom... Čeknik in potrdilo prejema vašega naročila vam bo doposlani.

METRO EXPORT PACKERS

(DEPT. 59, 261 GREENWICH ST., NEW YORK, N. Y.)

For sum enclosed send parcel No. _____

TO: _____

FROM: _____

(Prosimo napišite imena in naslove čiljivo)

METRO EXPORT PACKERS

261 GREENWICH ST. NEW YORK 7, N. Y.

METROPOLITAN OPERA

Naročite zdaj!

Posamezne vstopnice po pošti ali blagajni začno prodajati 25. marca

OD 22. DO 27. APRILA V MESTNEM AVDIOTORIJU

Apr. 22, zv.: CARMEN: Stevens, Steber, Votipka, Browning, Jobe

Cehanovsky, De Paolis, Alvary, Baker, Baller

Apr. 23, zv.: TANNHAUSER: Traubel, Thorberg, Stellman, Baller

Kipnis, Garris, Hawkins, Darcy, Ezekiel, Baller

Apr. 24, zv.: MAGIC FLUTE: Novotna, Benzell, Raymond, Resnik

Kaskas, Kullman, Thompson, Pinza, Garris

D'Angelo, Walter

Apr. 25, zv.: MADAMA BUTTERFLY: Albanese, Browning, Stellman

Brownlee, De Paolis, Cehanovsky, Hawkins

Sofeto

Apr. 26, pop.: ROMEO ET JULIETTE: Munsel, Greer, Kaskas, Jobe

her, Pinza, Valentino, Garris, Manning, Cehanovsky

D'Angelo, Ballet, Cooper

Apr. 26, zv.: DER ROSENKAVALIER: Jessner, Novotna, Steber

Glanz, Stellman, Paulee, List, Hayward, Ollrich, Pechner, Sell

Apr. 27, pop.: MASKED BALL: Milanov, Harshaw, Alarie, Pearson

Cordon, Alvary, Baker, Manning, Oliviero, Baller

Apr. 27, zv.: BARBER OF SEVILLE: Antoline, Altman, Landi, Pinza

Baccaloni, Oliviero, Marlowe, Cimara

CENE (davek vkl.) \$7.20, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40, 1.20. Nekateri večer na razpolago. Prosimo, da naveste 2. ali 3. izhro oper.

BLAGAJNA: UNION BANK OF COMMERCE, odprta 9 zj. do 5:30 p.m.

Glavna veža spodaj—E. 9. St. pri Euclid Ave., Cleveland 14—Main

(Prosimo, priložite zalepko za nazaj z znamko.)

Knabe klavir rabljen izključno.

AKO TRPITE NA

ULJESIH

POTEM RABITE

čudovito odkrijte dr. CO TUI, čikaškega učenjaka, ki deluje na bolečine vsem, ki trpe na želodčnih uljesih, z kislinami

BIO—AMINOL

vsebuje iste faktorje, ki jih je rabil tako uspešno DR. TUI pri zdravljenju želodčnih uljes in hyperacidity.

Vprašajte za

Bio-Aminol

v katerikoli lekarni

AHLIN Sheet Metal & Furnace Co.

Mi vam inštaliramo nove furneze na premog in plin. Postavimo termostate in reconverzionealne nerje. Mi čistimo, resetamo in popravimo.

Mi imamo dele za popravo vseh furnezov. Na razpolago tudi gutter dela.

613 E. 99. St.

JOE J. AHLIN

GL 7630